

ZRZESZ KASZĘBSKO

PISMO KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszëbsko” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej „Chëcz” ukazuje się w każdym numerze czwartkowym. — Prenumerata pocztowa i pod opaską miejscową 40.— zł, prenumeratę pocztową należy odnowić od 1 do 15 każdego miesiąca. — Cena pojedynczego numeru 3.— zł.

Redaktor Naczelny: Ignacy Szutenberg, przyjmuje w środę i sobotę od godz. 10—12.
Redaguje Kolegium. Wydawca Spółka: Wydawn. „Zrzesz Kaszëbsko”.
Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Rynek 7 — Skrzynka Pocztowa nr 38, Telefon 68.

Rok X

Wejherowo — czwartek, 13 lutego 1947

Nr 19

Dla wielkiej sprawy

Czytamy na łamach prasy polskiej o naszych wielkich sukcesach wyborczych. Jesteśmy niewątpliwie wszyscy zadowoleni, że w chwili, kiedy wzięto się tak ważne sprawy jak utrzymanie naszych granic zachodnich, naród polski potrafił wywiązać się z swego zadania. Z radością czytamy o zwycięstwie demokracji w Polsce. Z radością wianamy na czele Rządu wszystkie te osoby, które w najtrudniejszych chwilach potrafiły wyprowadzić naród ku wolności z pod jarzma niemieckiego.

Nie może być dzisiaj Polaka, któryby z czystym sumieniem mógł negować fakt, że ludzie którzy w krwawym momencie potarli dokonał rzeczy tak wielkiej jako: jakim jest sojusz polsko-francuski, jakim jest odzyskanie Ziemi Zachodnich i jakim jest plan tryzletni odbudowy zniszczonego kraju, są najwięcej pożądanymi — bo najwłaściwymi.

Biorąc to pod uwagę, pamiętamy, tubie, kochani Ludu Kaszubski! powie rzeczy wyjątkowe, ponad wszystko nie można do dnia dzisiejszego przejść do porządku dziennego.

Wiemy, to was boli, co was omebi, czemu nie wszyscy z was tej radości, jaka w związku z wyborami nas napawa, z nami nie dzielicie.

Macie zupełną słusność, biorąc rzecz powierzchownie, bez głębszego wnioskowania w zakulisz międzynarodowych intryg, skierowanych przeciw Słowianom, przeciw Polsce, a w rezultacie przeciw nam Kaszubom.

Nazwijmy dziecko po imieniu! Przegraliśmy wybory! Wiemy wszyscy o tem, że musielibyśmy w normalnych warunkach wygrać. Skierowaliśmy się na siebie, sprawę, że przegrali Kaszubi tylko na małym odcinku — wygramyśmy natomiast na ołtarzu naszej wspólnej wielkiej sprawy — Polski.

Nie były to wybory pierwsze, do których któryś stawał rolnik czy robotnik kaszubski. Nie są to ostatnie wybory, do których któryś stanął Kaszuba. Uświadomiony.

Wchodzimy, zdaje się, po raz pierwszy w aktywne życie naszej wspólnej Macierzy Polskiej. Złożymy też na naszym wstępie naszych braci ofiarę niemałą.

Ten tylko, kto zdołał jest dla sprawy wielką ofiarę złożyć, wie kim jest, jak pracować i czego mu wolno żądać.

A czego żądamy za naszą ofiarę? Żądamy w pierwszym rzędzie utrzymania naszych zachodnich granic na obecnej Nysie. Jesteśmy przekonani, że tylko obecny nasz Rząd potrafi sprostać trudnemu zadaniu i ten potrafi wypełnić.

Z tej racji my, Kaszubi, mamy z wnikliwych wyborów wszelki powód do radości, bez względu na to, co mniemy

Po podpisaniu traktatów pokojowych z satelitami osi

Ze względów technicznych traktaty pokojowe wejdą w życie w różnych okresach zależnie od dat ich ratyfikacji.

Zmiany terytorialne, które traktaty wprowadzają do mapy Europy, biorąc ogólnikowo ograniczają się do ustąpienia przez Finlandię i Rumunię ziem pogranicznych Związku Radzieckiemu, przekreślenia —

zmian terytorialnych, wprowadzonych w czasie wojny z inicjatywą Niemiec i ustąpienie przez Włochy niewielkich obszarów Francji, dość znacznych terytoriów Jugosławii oraz utworzenia wielkiego obszaru Triestu. Poza tym Włochy tracą wyspy Dodekanazu na rzecz Grecji, uznają niepodległość Albanii i zrzekają się wszystkich praw i tytułów do swych

dawnych kolonii w Afryce.

Ostatni etap oficjalnego przywrócenia pokoju w całej Europie, za wyjątkiem Niemiec i Austrii, nastąpi w 90 dni po ratyfikacji 5 traktatów pokojowych przez ostatnie mocarstwa i złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych w sekretariacie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych.

Rząd brytyjski złoży pokój traktatu w sekretariacie parlamentu i, o ile nie zostanie zgłoszone ważne wnioski w Izbie Gmin i żaden z posłów nie zażąda przeprowadzenia dyskusji, za ratyfikowane po upływie 20 dni.

Ratyfikacja w Stanach Zjednoczonych wymaga przedstawiania traktatów pokojowych senatowi i stanowi, jak się wydaje, najdłuższą procedurę ze wszystkich, stosowanych przez państwa sojusznicze.

„MOSCOW NEWS” o nowym sejmie polskim

Moskwa (PAP). „Sejsja nowego sejmiku polskiego, pisze „Moscow News”, jest ogromnie ważnym wydarzeniem w Polsce. Narząd polski zaszczytnie zdał egzamin dojrzałości politycznej. Obecny skład parlamentu polskiego wskazuje, że naród polski nie zamierza zejść z obranej — przezeń drogi, gotów jest do walki o utrwalenie wolności swego kraju i przewyciężenie trudności gospodarczych i politycznych.”

Wyjazd Ministra spraw zagranicznych do Paryża

Warszawa (PAP). W dniu 13-ym b. m. Minister Spraw Zagranicznych — Zygmunt Modzelewski udał się do Paryża celem podpisania traktatu pokojowego z Włochami w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Ministrów towarzyszy Wice Dyktor Dep. Politycznego MSZ dr. Tadeusz Chrościecki i sekretarz osobisty. Odjeżdżającego Ministra żegnali:

Zmiana na stanowisku polskiego Attache wojskowego w Paryżu

Paryż (PAP). Przed opuszczeniem Paryża, pki Naszkowski, attache — wojskowy w Paryżu, który został powołany na inne stanowisko, złożył wzięty ministrowi obrony narodowej gen. J. Delaitte de Tessigny oraz attache wojskowym szeregów ambasad. Z okazji wyjazdu pki Naszkowskiego Ambasada R. P. w Paryżu wydała w piątek dnia 7-ym, przykazanie, na którym byli obecni francuski minister wojny, szereg generałów fran-

cuski i attache wojskowi, akredytowani w Paryżu. W sobotę dnia 8-ym, francuski sztab generalny wydaje zawiadanie na cześć pki Naszkowskiego.

Cyklon w Buenos Aires
Paryż (PAP). Agencja France Press donosi, że na skutek cyklonu, który nawiedził okolice Buenos Aires, 9 osób straciło życie, a setki odeszło rany.

Depesze gratulacyjne

Warszawa (PAP). Na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej ob. Dolskiego Bieruta wpłynęły następujące depesze:

Do Jego Ekscelencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Warszawy.

Proszę Pana, Panie Prezydencie o przyjęcie moich serdecznych powinszowań w związku z wyborem Pana na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Życzę Panu i Narodowi Polskiemu dalszych sukcesów w tworzeniu silnej niezależnej i demokratycznej Polski.

(—) Szewernik
Przewodniczący Rady Najwyższej ZSRR.

Do Jego Ekscelencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Warszawy.

W chwili objęcia przez Waszą Ekscelencję Najwyższego Urzędu w Rzeczypospolitej proszę przyjąć moje gorące pozdrowienia i najserdeczniejsze życzenia pomyślności w pańskiej pracy. Odwiedzina przyjaźni łącząca oba nasze kraje jest najpewniejszą rękojmią dalszego szczytowego rozwoju stosunków polsko-francuskich, których zacieśnienia coraz większego pragnę z całym sercem.

(—) Vincent Auriol
Prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej

Odpowiedzi na gratulacje.

Warszawa (PAP). W odpowiedzi na otrzymane depesze Prezydent Rzeczypospolitej Bierut wystosował następujące depesze:

1. Do Pana N. Szewernikę przewodniczącego Rady Najwyższej ZSRR. Moskwa.

Uświadomieni w tej sprawie mają do powiadomienia.

Zapewniamy was, kochani Kaszubi, że w tej chwili, kiedy waga się losy Polski na szali międzynarodowej, nie możemy być mało wdzięczni sługami opinii — ale mamy święty obowiązek wobec przyszłych pokoleń wywiązać się z ciężkich zadań wobec was i przede wszystkim wobec naszej wspólnej kochanej ojczyzny Polski.

Ignacy Szutenberg.

Sylwetki członków nowego Rządu

Mamy nowy rząd, który sierowal będzie nową państwową w kierunku wyników pracy należących do Państwa i Narodu Polskiego. Czytelnicy zapewne są ciekawi, kim są ludzie, którzy przyjęli na siebie odpowiedzialność za losy Państwa. W poprzednim numerze poda-liśmy ich nazwiska. Porozwamy od numeru dzisiejszego podawać będziemy kolejno ich życiorysy.

Józef Cyrankiewicz — Premier

Urodził się w Tarnowie woj. Krakowskie w r. 1911, gdzie ukończył gimnazjum. Studiował następnie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, gdzie pracował w stowarzyszeniach studenckich, był członkiem Zarządu Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej, prezesem Związku Pa-tystów i prowadził pracę publicy-tyczną, głównie w dziedzinie socja-listycznym. „Naprzód” W r. 1935 zo-staje sekretarzem OKR PPS w Kra-kowie i wiceprzewodniczącym TURa na województwo Krakowskie.

W kampanii wrześniowej w 1939 r. bierze udział jako oficer artylerii na froncie południowym i dostaje się do niewoli. W 1940, w czasie je-dnak i transportu i udaje się do Kra-kowa i organizuje walkę podziemną. W roku 1941 aresztowany, zo-staje osadzony w więzieniu Monte-

lupich w Krakowie a następnie w obo-ziach smierci w Oświęcimiu. Tam jest jednym z organizatorów nielegalnej organizacji obozowej a potem komendantem konspiracyjnej organiz-cji wojskowej. W styczniu 1945 r. prze-wieziony zostaje do Mathausen skąd po uwolnieniu przez wojska a-lianckie wraca do kraju, przystępu-

Władysław Gomułka Wicepremier i Minister Ziem Odzyskanych

Urodził się w r. 1905 w Krosnie, jako syn ślusarza. Od wczesnej mło-dości pracuje w sztybach naftowych. Równocześnie systematycznie uczy się i rozwija działalność polityczną, organizuje robotników do walki prze-ciw żywcio.

W czasie wojny, gdy okupant o-krucieśnie, kierując tororem starał się zniszczyć ruch niepodległościowy. „Wie-sław” (pseud-nim obrany w konspi-racji) pracuje nieznanymi metodami nad zorganizowaniem walki podziemnej. Początkowo działa w Krosnie, potem w Warszawie, brał czynny udział w przygotowywaniu zamachów i dy-wersji przeciw okupantowi. W roku 1943 zostaje sekretarzem Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotni-czej i odąd kieruje jej walką z Niem-cami, biorąc wzięty udział w orga-nizowaniu partyzanckiego „Wzgardu Lu-dowego”.

Pod koniec 1943 roku bierze wzięty udział w tworzeniu Krajowej Rady Narodowej, która przejęła kie-rowanie państwem i walką wyzwolenia całego narodu.

Po wyzwoleniu pracując nad od-budową kraju, sprawując funkcje ministra w Rządzie Tymczasowym R. P. oraz wicepremiera i ministra Ziem

wackich i polskich związków byłych wię-zienn politycznych. W wyniku obrań delegacji dożsi do przekształcenia, jest w interesie bezpieczeństwa i niepodległości obywateli państw byłych ośmielnie zupełnego porozu-mienia między państwami. W styczniu 1945 r. „Naczelne dowództwo a-liczności poddało do wiadomości, iż dotych-czasowo dowiedza alianckich sił zbroj-nymozomach, gen. Morgan opuszcza swoje stanowisko wracając do Anglii. Miejsce gen. Morgana zajmie dowódca amerykań-skich sił zbrojnych na terenie Morza i d-menty, gen. „Lange” zastępuje jego bieżąc gen. brytyjski Harding.

Rzym (PAP). Z kil. zblizonych do nini-sterstwa sprawiedliwości donoszą, że w na-bliższym czasie ma być ogłoszona amnestia dla wszystkich żołnierzy dawniej armii fa-ryzystowskiej, którzy dziś przebywają na wolności węgla.

Berlin (PAP). Żołnierze radzieccy, ar-mii okupacyjnej odkryli w Turyni zbrojny grób, w którym znaleźli zwłoki ponad 200 w więzieniu obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie.

Paryż (PAP). Wątek dnia 7 bm. po-dano oficjalnie do wiadomości, że z inicja-tywy gen. „Lange” Rząd „Danii” po-stanowił podpisać się przedstawicielstwa w Kopenhadze i Paryżu do godności am-basador.

Londyn (PAP). Parlamentarizm przedsta-wiciele 3 partii austriackich, którzy brali udział w londyńskiej konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych, powtarzają w sobotę do Austrii.

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi, że Ateń, i kilkutysięczne tłumy demonst-

je do pracy w PPS, w której na — XXVI Kongresie PPS zostaje wybra-ny generalnym sekretarzem CKW PPS, która to funkcję pełni do dnia dzisiejszego. Jest prezesem Polskie-go Związku k. więźniów ideowo-po-litycznych i generalnym sekretarzem Międzynarodowej Federacji k. więź-niów Politycznych więźniów i obozów koncentracyjnych niemieckich. CKW odpowiada ub. r. obejmując urząd mi-nistra bez teki a w styczniu b. r. został wybrany posłem do Sejmu z o-środków robotniczych Będzin i Chrzanów. W dniu 5 lutego br. Pre-zydent R. P. powierza mu funkcję Szefa Rządu.

Odzyskanych w Ruchu Jedności Narodowej.

Za wziętych — zasługi w walce z Niemcami odznaczony zostaje naj-wyższym odznaczeniem polskim — Krzyżem Grunwaldu I klasy. Za wzięty zasługi w dalece odbudowy kra-ju i zagospodarowania 7-ym Ody-skanych — odznaczony jest order-em „Odrodzenia Polski” II klasy.

Nowa katastrofa samolotu

Paryż (PAP). Agencja France Press donosi, że brak dotychczas wiadomości o samolocie kubańskim, który wylądował z Lizbony i oczekiwa-ny był w Madrycie około godz. 18 w czwartek 6 bm.

Budapest (PAP). Bydgoskie Towarzystwo Lekarskie, liczące ponad 80 członków, utworzyło sekcję propagandową — naukową, której celem jest popularyzacja medycyny w najróżniejszych warstwach społeczeństwa. Biblioteka Bydgoskiego Towarzystwa Lekarskiego, licząca ponad 400 tomów podręczników naukowych, przekazana została Bibliotece Miejskiej w Bydgoszczy. Lekar-stwo otrzymało specjalną pracownię oraz za-pewnienie udziału biblioteki w powiększe-niu katedry chirurgii — przyrodniczo-liczącą obecnie około 2000 tomów.

walę przed śledztwami komisji Narodow. Zie-odznaczonych w Atenach noszą transparen-ty z napisami „Brytyjczyści muszą odejść”.

Londyn (PAP). Na piątkowym posiedze-niu załpów ministrów spraw zagranicz-nych delegacji brytyjskiej przedłożyła me-morandum, dotyczące traktatu pokojowego z Niemcami.

Londyn (PAP). W związku ze zwolnie-niem jednego z robotników za „złotym nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy, 2 tysiące robotników portów w Londynie ogłosiło strajk. Strajkujący twierdzą, że wolności był chory i przebywał w szpi-talu.

Stokholm (PAP). B. dowódca niemiec-kich wojsk okupacyjnych w Danii gen. Hanneken, o którym przypuszczano, iż zginął podczas bitwy o Berlin, został rozpoznany wśród jeńców przebywających w Generalnym Zarządzie i będzie wyda-ny Danii jako przestępca wojenny.

NA INNYCH KONTYNTENTACH

Waszyngton (PAP). Po przybyciu na lotnisko pod Waszyngtonem francuski mi-nister rolnictwa Tanoufi Frygand świad-eczy: „Francji trzeba koniecznie i to na-tychmiast stać przy pomocy i pomocy”. Złotno amerykańskie — dodał minister — doskonale przystaje się do Francji. Będzie ono użyte do zasiewu terenów nawie-dzonych przez klęskę mrozu.

Sydney (PAP). W Stanach Zjednoczo-nych zastosowano policyjne rakietowe dla fotografowania widma słonecznego. W po-isk, który wystrojono w kierunku słońca, wzmocniony był spektroskop.

Manifest

Frontu Ojczyźnianego do narodu bułgarskiego

Sofia (PAP). W dniu podpisania traktatu pokojowego z Bułgarią par-ty, wchodzące w skład Frontu Ojczyźnianego, ogłosiły manifest do na-rodu bułgarskiego, w którym podkre-ślają, że w latach wojny nie odwróci-li się od Bułgarii. Traktat ten byłby niewła-ściwie znacznie bardziej surowy, gdy by nie zmiany, jakie nastąpiły dnia 9 września 1944 roku, kiedy lud sięg-nął po władzę. W manifestie wyrażo-ono głębokie ubolewanie z powodu tego, że w latach wojny nie odwróci-li się od Bułgarii w wojnie wyzwo-łczej przeciwko faszystowskim Niemcom. Bułgaria walcząca po stro-nie Narodów Zjednoczonych, straci-ła 32 tysiące synów swoich. Koszty wojenne Bułgarii wyniosły 280 mil-ardów lewów.

Manifest podkreśla, że traktat na-klada na Bułgarię ciężary, za które pełna odpowiedzialność ponoszą fa-szystowskie rządy i dynastia Koburgów. Manifest kończy się apelem do narodu bułgarskiego, aby kontynuował swój wysiłek nad odbu-dukowaniem kraju, który w sposób wyjątkowo Bułgaria z impasu i wy-wie-ści się ze swych obowiązków.

„Ziemiak „Robotniczejskie Dzieło” podkreśla, że rząd będzie dążył do wykonania warunków traktatu, abv w ten sposób przyczynić się do u-wolnienia kraju, którego niebezpie-czeństwo zmierzał do tego, aby zna-leźć legalne środki, które złagodzi-łyby surowe postanowienia traktatu.

Cała prasa bułgarska, omawiając traktat, składa hołd delegacji rad-zieckiej, która w Paryżu i Nowym Jorku broniła i calości erytryalnego Bułgarii i dążyła do zmniejszenia reparacji wojennych Bułgarii.

Z Niemiec donoszą:

Berlin (PAP). Ociec Ewy Braun, przyjaciółki Hitlera, przebywa w Mo-nachium, gdzie ma być wkrótce są-dzony przez iżby denazyfikacyjną. W Berlinie, gdzie ma mieszkanie u-choży Biskupa Wingerskiego, wa-dowało się kilkunastu Niemców, w tej liczbie dwóch policjantów niemieckich i w brutalny sposób wyrzucił go z mieszkania, szczując psem policyj-ny.

Berlin (PAP). W pobliżu miejsca gdzie dokonano zmasowanego za-raznie bombardu w Norymberdze, znaleziono wiele pisanych na maszy-nie ulotek, ostrzegających Niemców przed braniem udziału w zebraniach socjalistycznych lub komunistycz-nych. Ulotki były podpisane skrót-tem HITL, który miał oznaczać na-ło spiskowców „Hitler ist unsel Fuhrer”.

Berlin (PAP). „Der Tagesspiegel” przynosi na pierwszej stronie oświad-zenie ambasadora Wierbłowskiego, złożone na konferencji prasowej w Berlinie, granie na Górze i Nysie. Dziennik cytował również ambasadora Wierbłowskiego, że uznanie granic Polski na tej linii jest już tylko for-malnością.

„Der Tagesspiegel” podaje liczbę ludności polskiej na Ziemiach (Z) zyskanych na 4 miliony 400 tysięcy w przeciwnieństwie do Niemców, w liczbych 500 tys.

Berlin (PAP). Wyspa Helgoland, niemiecka baza morska w czasie wojen została podmowna ludno-ścią 6700 ton środków wybucho-wych, celm zniszczenia jej fortyfik-acji. Będzie to jeden z największych wybuchów, jakie zstąpiły w Niem-cy. W dniu 31 marca nastąpi eksplozja. W wyniku której ulegnie zniszczeniu podziemny tunel długości 14 mil. O-kreć, który spowoduje wybuch, bę-dzie zakończony w odległości 7 mil od brzegu.

Więści z kraju i świata POLSKA

Warszawa (PAP). W drugim dniu obrad ogólnopolskiej konferencji inspektorat o-chrony pracy kobiet i młodości, prze-tytożarów wniosków, zmierzających w kie-runku odpowiedniego ustalenia norm o-rodniczych i całkowitego zniszczenia pracy akordeowej dla młodoletnich pracowników, jako nadzwyczajnej siły i zdrowie mło-dych organizmów.

Kraków (PAP). W „Spółem” odbyła się konferencja prasowa, na której omawia-merog aktualnych zagadnień gospo-darstwa z dziedzin społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem oświaty, spo-żywczo, włókienniczej i rolniczej.

Kraków (PAP). W związku ze zbliżają-cą się wiosną przeprowadza się na terenie województwa krakowskiego przygotowania do akcji siewnej.

KRAJE EUROPY

Moskwa (PAP). Telewizja została za-stosowana w przemle hutniczym w celu obserwowania procesów odbywających się w piecach hutniczych. Dzięki zastosowaniu tej metody inżynier będzie mógł kontro-lować produkcję.

Praga (PAP). Czechosłowacki minister spraw zagranicznych w towarzyszeniu wice-ministra dra Clementisa udał się dnia 7 bm. do Paryża, gdzie dnia 10 lutego pod-pisuje w imieniu Czechosłowacji traktaty pokojowe z b. państwami nieprzyjaciels-kiemi.

Praga (PAP). W Pradze odbyło się wspólne posiedzenie delegacji czechosło-

Wymiana ludności czechosłowackiej i węgierskiej

Praga (PAP). Wątek dnia 7. b. m. odbyła się w Bratisławie konferencja delegacji czechosłowackiej i węgierskiej na temat wymiany ludności. Przedstawiciele Czechosłowacji zwrócili się z propozycją zmiany 3 tysiące rodzin słowackich węgierskich z Czechosłowacji na 3 tysiące rodzin węgierskich przebywających w Czechosłowacji repatriatów do Węgier. W myśl propozycji czechosłowackiej, przeniesienie ludności za celowały się najpóźniej 1 marca br. Rząd węgierski ma odpowiedzieć na propozycję czechosłowacką do 11-go lutego br.

Zmiana konstytucji amerykańskiej.

Nowy Jork (PAP). Izba Reprezentantów uchwała większością 3 głosów wniosek przewidujący zmianę konstytucji amerykańskiej. W myśl przyjętego wniosku, prezydent ma prawo sprowadzać urzędy dłużej niż przez sześć lat. Innymi słowy, prezydent może być wybrany najwyżej dwa razy z rzędu.

Uchwalony przez Izbę Reprezentantów wniosek zostanie w najbliższym czasie przedstawiony Senatowi. Wniosek będzie prawomocnie przyjęty, jeżeli po zatwierdzeniu go przez Senat — uzyska aprobatę 2/3 stanów Ameryki.

Arrestowania w Indiach

London (PAP). Agencja Reuters donosi że w Pendżabie przeprowadzono masowe aresztowania wśród Muzulmanów. W dniu wcześniejszym osadzono w więzieniu 90 osób, które brały udział w demonstracjach ulicznych. 500 demonstrantów oczekuje w więzieniu sądu.

Nowa nota jugosłowiańska w sprawie zamordowania konsula.

Belgrad (PAP). Przedstawiciel Jugosławii w komisji kontroli Włoch wręczył szefowi sztabu wojsk brytyjskich notę w związku z napadem cenzurk na przedstawicieli władzy jugosłowiańskiej. Nota domaga się ukarania winnych cenzurk i pociągnięcia do odpowiedzialności oficerów i żandarmerii brytyjskich, którzy niewłaściwie zachowali się w krytycznym momencie.

ALEKSANDER MAJKOWSKI (189

Życie i Przigodzie Remusa

Znierzadło Kaszubski

(Postępni wtek)

Pon Sorbicki z niego nie spuszczał wozu, a i cześi rozległ się jego głos pitać:

— Sławjino, coko moje! Czmuż nie wstępuje rincer Witosław w służbę króla polskiego Stefana Batorego zabitym tuż czas białym miesiącem w Rides?

Panna Sławjina wbrocła pomału na mje owie szeroko wodenne kłose, wciągnęła rękę ku mje i rzekła:

— Bo won tu!
Przeze mje przesził w ti chwile, wod chtërnich mje w woczach zaskle, jakże krokie mje klasnął poron z ręką. A kje m prziszł do sebie, tje ję póżno! w potrzecę Witosława rincer, przed chtërnym ję wczora stojł ze szolem na głowie, mklające procem woli za mjezem prze lewim boku.

60 tysięcy repatriantów powródzi do kraju z Francji

Poznań (PAP). Jak informuje Polski Związek Zachodni repatriacja Polaków z Francji objmie w 1947 r. 60.000 rolników, 8.000 górników i 3 tysiące robotników różnych zawodów, co wraz z rodzinami wyniesie około 60.000 osób. Spokród rolników spora część wróci na własne gospodarstwa w Polsce Środkowej i za-

chodniej, reszta 1.500 osiadłże ma Ziemie Indyjskie.

Polaki Związek Zachodni będzie współpracował przy osiedlaniu górników, a przede wszystkim zajmie się repatriantami rzemieślnikami, kupcami i samodzielnymi osadnikami.

Prace w Biskupinie

Poznań (PAP). Działalność Instytutu Badania Starożytności Słowiańskich w Poznaniu zaleca coraz szersze kręgi.

W ramach prac badawczych nad dawnymi osadnictwem prastawiających Instytut wznowił w ubiegłym roku prace wykopaliskowe na terenie starożytności osady biskupin. W ciągu roku badań — mówi dr. Rafkiewicz, kierownik badań archeologicznych — poznano dokładniej kulturę prastawiającą wczesnego okresu żelaznego.

Stwierdzono istnienie trzech dalszych ujęć poprzecznych tak, że razem było ich w grodzie ponad główną ulicę okręgu — 11. Oddzielone bramy przetrwały oraz duże doznające do bramy na przestrzeni 12 metrów. Odkryto też części drewnianych konstrukcji

Żółd (PAP). Produkcja polskiego przemysłu włókienniczego w ciągu ub. r. wzrosła kilkakrotnie w stosunku do roku 1945. Eksp. Centrali Tekstilnej za rok 1956 wyniósł sumę do 21.785 milionów. W ogólnej sumie obróbkę 15.144 milionów zł stanowiły obroty po cenach komercyjnych. — Tak wielkie wzmocnienie dopływu towarów na rynek włoński spowodowało szybki reakcję w kierunku obniżki cen wólniczych i ukręcenia spekulacji.

Odwolanie przedstawicieli Finlandii z Madrytu

Parýż (PAP). Agencja France Presse donosi, że rząd fiński odwołał ostatecznie przedstawicieli dyplomatycznego w Madrycie, zrywając w ten sposób ostatecznie stosunki dyplomatyczne z Hiszpanią generała Franco.

Sprostowanie

W ostatnim numerze „Zrzesz” w artykule „Skład nowego Rządu” błędnie podpatrzenie zadrżał się przez drukarski w nazwisku Ministra Komunikacji. Zamiast Baranowski ma być Rahanowski. Red.

obronnych młodszego grodu wesoło-polskiego z VII wieku, jak również ślady domostw z rozmaitymi przedmiotami ruchomymi z tego okresu. M. in. znaleziono drewniane schodki z jednego pnia, podstawę drewnianą w rodzaju kowadła, naczynie glazne, którego głęboko rzy ornament jeły wypiękiny białą masą

Przepr. naukow. — badawcz. zajęto

Czechosłowacka ekspedycja naukowa do Grenlandii

Praga (IP). W prasie światowej omawiana jest przygotowywana ekspedycja naukowa czechosłowackich pracowników naukowych, która w bieżącym roku ma się udać na Nugsun, półwysp na zachodnim wybrzeżu Grenlandii.

Głównym zadaniem ekspedycji będzie, przeprowadzenie badań, mające stwierdzić, czy w okolicach polarnych znajdują się szczyty górskie lodowate lub wulkaniczne, które przyspyły okrytym lodem. Kwestia ta dotychczas nie została rozwiązana — większość fachowców jest zdania, że fauna i flora arktyczna wskazuje na związek z fauną i florą innych części kontynentu. Zaprzatynia je podawać one zostały wynikami szczegółowych badań, przeprowadzonych w ostatnich 25 latach. Odczucia geologiczne i wnioski wypływające z geografii fizjki nie mogą, jako że badania zoologiczne, przeprowadzone na wypychach polarnych, wykazywały, że okolicie arktyczne nawet w epoce lodowej miały swe własne życie, mało zależne od innych części kuli

Rzym (PAP). Włoska konfederacja pracy i stowarzyszenia k. kombatanów i ofiar wojny organizuje na dzień 10. m. w ciuich Włoszech demonstrację przeciwko traktatowi pokojowemu. O godz. 11 dnia 10. m. syreny wszystkich fabryk dadzą sygnał przerwania pracy na przeciąg 10 minut. Przed pomnikami znanych w czasie wojny ofiar hitlerizmu i faszyzmu, zostaną złożone wieńce.

się odbudową zniszczonej przez okupanta rekonstrukcji części wału obronnego, foteochronu i ulicy okrefnej. Postawiono nowy barykady cermaliki, odbudowano bufet dla zwiedzających i urządzone schronisko noclegowe. Wraz z rozpoczęciem nowego sezonu robót projektowane jest założenie pracowni doświadczenia.

Pracownicy naukowej Instytutu Badania Starożytności Słowiańskich pod kierownictwem dr. Hensla brali również udział w pracach prowadzonych przez Wołodyśki Wydział Konserwatorski w katodze pomnikowej, celem wywieśnienia jej najstarszych dzieł oraz zbadań przedhistorycznych osadnictwa na Ostrowiu Tumskim. Węgierski kościół na głębokości 3.40 m. natrafiono na mur szerokości 1.40 m. z kamienia łupowego w kostkę, mierzonym nieważko murem zaprawą. Budowę tego muru znamionuje charakter murów, co świadczyło, iż na pewno się na fundamencie kościoła z okresu początków chrześcijaństwa. Odkrycie fundamentów kamiennych budowli wykazuje, że Hensla, i ówczesny portem kultury polskiej był wysoki.

ziemiędz. Twierdzone również, że w krajach polarnych trwały zimy i lędy, kiedy epoka lodowa znajdowała się w swym punkcie kulminacyjnym. W polarnych krajach polarnych rozlane są mniejsze terytoria, które nigdy nie były w okowach lodu i w których życie mogło się długo rozwijać. Takie terytoria są n. p. w Ameryce Północnej i południowej, a także Alaski, dalej na północ woda lodowa, co się berii, Własy Niedźwiedzia, niektóre wybrzeża Syberii. Czechosłowackiej ekspedycji chodzi o to, aby stwierdzić, jaki wpływ miała epoka lodowa na rozwój życia na ziemiach czechosłowackich. W epoce dwulodowej usłyszeli się lodowce z północy a to wzdłuż i wytworzyły w ten sposób pod lasami płaszczyzny krakowe w czechosłowackich, podczas gdy lodowce z góry posuwały się dolinami. W ten sposób porównać można obce warunki i krajach arktycznych z warunkami, jakie na ziemiach czechosłowackich panowały przed 25.000 lat, kiedy lodowce poczęły ustępować w kierunku północnym. Ta ostatnia kwestia nie jest jednak tak prosta, jakby się zdawało. Epoka lodowa na ziemiach czechosłowackich przebiegała w sposób skomplikowany, a życie nie przebiegało w ten sposób, jakby się zdawało. przed lodowcami, ale także z licznymi innymi okolic. Obecny obraz czechosłowackiej fauny i flory jest nader pusty i skomplikowany. Zadaniem ekspedycji będzie zatem stwierdzić, co spowodowało tę różnorodność fauny i flory.

zapołose i przetrzeźwi już zalił te cecha durnięć, w chtërnich jest przed chwilką w cześi zasyfawioi chodzeł dach. Ale w cześi drogę zastąpił nam. Nigdzie w cześi nie było, że do dołt tak podobni Czernikowji, jak w ti chwile!

— Zdrz! — krzknął do mje i zer wol duze płočno z wobrazu zasłonej tigo, nad chtërnym ję go wjodził w dnach zesłach malującego.

Nigdem jest takjogo wurazu nie doznol. Moję sen z dziecinnych lęć, kłopotol mo duze, zależące zalił płočno. Ale w cześi nie stał ję zwr. — Nie jak na wobraz, ale jak przeż duze wokoło na jakji czuś świat ję wjodził!

Bjeżala rzeka zelono-modri krose. Po procemnim brzegu szedł w gory biali koni. Scani ję ze szkiele kamienim białym jak smięg. Dach se wjeził na ślupach wesołoch, to zomnił w złote podostwki i złote głowicze. Brama ze zelono-modro przetrzeżego jak woda kamienia dużim łkciem nakszoltł lęć wobjinajla wjeżerze złote. Do brońi przewożel stopienie szeroki i pańskij, krosnami dvanami wesełone

(Postępni wtek mdre)

Wodezwał se po chwile wrócić do pon Sorbicki:

— Nie dzwuj se bracie! Duch bickij niemieremni więcej niżje rozeden za woli Boską moze ziurac na rękę i formować sobie wurode ciału i chwile i ten tu szu. Som Pon Bog ije wie, czemu ta ten tu, w potrzeci po zemiach chadze musisz, co o gorzoscie, służąc przegrani spr i wie!

— Nie służy przegrani sprawie! krzknęła panna Sławjina. — Nja służy przegrani! Przę tim stajala i wzięćla rękę! Mje tu wstała i chwile i ten tu szu. Som Pon Bog ije wie, czemu ta ten tu, w potrzeci po zemiach chadze musisz, co o gorzoscie, służąc przegrani spr i wie!

— Nja służy przegrani sprawie! krzknęła panna Sławjina. — Nja służy przegrani! Przę tim stajala i wzięćla rękę! Mje tu wstała i chwile i ten tu szu. Som Pon Bog ije wie, czemu ta ten tu, w potrzeci po zemiach chadze musisz, co o gorzoscie, służąc przegrani spr i wie!

Ga będz w garńla dwoje rzekł Wokre z chorągwy Grila bjeł. A jimu podrozowne sioł Wognimst wojkiem Revkowi.

Ga wotroki Veletow mdą Strzecz wagnil, chtërne z gróbow

A te jak dawa rodmna się żglu, W płom wod Mutlawe jaż po Vikre,

Tej sprowdził se kaszubskij mit, Tej wzniesie kęś, Grila szu.

A przsęgał w jego znana Mda z Hel jaż po Stoni Kam.

— Nigdel! — krzknęło gwołtem z cerniego kućca durnięcie. I mroćki po mje przeszeł wod stop do głow, kje jemu wjodził, jak wkućzał na przedki malarz, chtërne po te chwile ję sędrol cęcho w norce z woczoma szklakimi wijami prochna

— Smętk! — krzknęła panna Sławjina i cężko wupałda na kraszło. Gwołteme krampe jęł trzaje ję subtelnym calem Zewol se stari pon Sorbicki dzećku swojemu do pomoć i zaczął wolać na służbę. W cęch ję wszekij swięcie są same wod sebie

— Ga tewa mdze na Sorbicku szła A z Chomnu pjeśnój zgod! gra Ku vcschodu tu, na zochod tam. Po biali Hel, po Stolni Kam

